

Personakt

Gustav (Gösta) Jonsson

Gästgivare 1709-1743. Rotemästare 1728-1730. Blev 92 år.

Far Jon Månsson. Död 1682-04-09 Tåby (E) Fristad [1].

Mor Ingrid Knutsdotter. Född omkring 1631 Kuddby (E) Skamby. Död 1716-01-06 Tåby (E) Fristad [1].

Född 1675-04-14 Tåby (E) Fristad [1].
Tåby CI:1 (1665-1697) Bild 39 / sid 69

d.18 aprilis Jon Månssons barn i Frista, Gösta.

(Enligt dödbok född d.14 april)

Björkekinds
härads
dombok 1709-02-25 Björkekinds Härad (E) [2].
Göta Hovrätt - Advokatfiskalen Östergötlands län EVIIAABA:285 (1709-1709) Bild 300 / sid 49

2. För Johan, Gustaf och Knut Jonsöner i Frýsta Skatte och Krogaregården ibm, de af Jon Classon i Blinnesta, Jon Algutsson i Vysärka och Hans Larsson i Bärga den 24 Februari 1709 köpt för 1900 Dr kopp. mt. Inprotocollerat och upbuden 1 gr

Björkekinds
härads
dombok 1709-06-17 Björkekinds Härad (E) [2].
Göta Hovrätt - Advokatfiskalen Östergötlands län EVIIAABA:285 (1709-1709) Bild 2050 / sid 295

11. för Johan, Gustaf, och Knut Jonsöner i Frýsta blef en 14 öresland ibidem köpta af dess sýskonbarn Jon Classon i Blinnestad, Jon Algutsson i Vysärka och Hans Larsson i Bärga den 24 februarü sidst afräknad för 1900 Dr kopp.mt upbuden nu en 2 g

Björkekinds
härads
dombok 1709-09-23 Björkekinds Härad (E) [2].
Göta Hovrätt - Advokatfiskalen Östergötlands län EVIIAABA:285 (1709-1709) Bild 2430 / sid 371

4. En skattegård i Frýsta uthi Tåby sochen belägen upböds för unga drängarna erliga och beskedliga Jonas, Gustaf och Knut Jonsöner 3 g

22. Instälte sig för tingsrätten, vyd upprop ärliga och beskedliga Knut Frýman å alla och dess svågrar eller systeman Joan Claesson i Blinnestad, Joan Algutsson i Vysärka samt Hans Larsson i Bärga å andra sýdan, vice versa kiärander och svarander. 1mo Frýman till bemälte Joan i Blinnestad, Joan i Vysärka och Hans i Beäga, att få detta helad fong och orsak då att till Joan Jansson och dess bröder i Frýstad försällia dess saliga broders Jean Frimans skattegårdssandehlar i benämnda Fýistad, dem han och nu åfstunda att återlösa, men tillbunde att vilja straxt penningar prästera samt 2mo Frýman till Joan Classon för det han, emot lag och lyka som med våld skall med honom ifrån tagit hafver gårdsbrefven på anbud Frýstad; Villiandes Knut Frýman sådant med Pär Larsson i Skiällingstad endal? uthsago bestyrkia; Samma Pär i Skiällingstad framkom för tingsrätten och som ojävig avlade den heliga vittneseden, sedan bekännandes sålunda: Jag var med Knut Frýman en gång i Blinnestad och var sammanstädes där att söka bli av Fristads gård inget mål fått, vilka uth förr han Knut Frýman och ryckte brevet ur händerna, vilket Joan Classon fick se, gick han som samma bref av Knut i pant sålt till kiyrkoherden i Konungsund inlöst hade och höfligare bad Knut att han villa gifva honom brevet igen, men Knut ville intet;

Alltså tog Joan ifrån Knut brevet, vidare visste han intet att berätta. Knut Frýman androg än vydare som skulle han förutan sig egen, utfå andel i Frýstad, jämbväl efter kvittbrev av den 12 oktober 1701 löst och till Margareta Olofsdotter nu svarandens Joan Algutssons hustru på dess andel i Frýstad levererat 100 dr kopp.mt, så och aparte inlöst sin salig broder Jean Frimans obligation av den 16 september 1702 till välaktade Hindrich Hagman, stoor av 53 dr kopp.mt med 65 dr kopp.mt, efter qvittens sampt dessutom, att han skall ännu hafva av sig salig broder Johan, efter specifikation, att fodra 77 dr 12 öre kopp mt, vilja tvenne utgöra tillsammans en summa 142 dr 12 öre kopp. mt, som Knut Frýman påstår sig jämbväl som förra 100 dr kopp. mt att hava till lösen uti Frýstad employät och anlagt sampt i föllia och allt sådant det må honom, som uthan dess skall vara närmast bröderna och tillåtas, att utlösa Joan Classon och de andra. 2mo dess svåger a 100 dr kopp. mt i bemälte

Frýstad, i synnerhet dess före, som förberört är, att de skola endast av honom därpå penningar uppburit hafva. Begiärandes Knut Frýman, det må Joan Classon, som skall tillgripit och disponerat hafva Knut salige broders kvarlåtenskap, för vilken Knut påstår ovannämnda 142 dr 12 öre kopp.mt utlagdt och till honom nu desse lånht hafva, det må Joan förläggias envis termyn, att det honom behörigen liqvidera och räkning vÿsa, varemot samma Knuts salige broders egendom afblifvit, sampt rättegångsexpenser;

Varemot Joan Classon, Joan Algotsson och Hans Larsson som vice verca inatera? låtit Knut Friman för hvad han utav sig salig broder Jean Frimans och deras skatterättighet i Frýstad kan öfver sin andel åtnjutit hafva, regerande och anförda 1mo huru som Knut med dess saliga broder sina andelar i Fristad skattegård Ao 1702 den 3 julü och 1703 den 11 junü igenom deras förskrivnignar till ärevärdige kyrkoherden Bothvid Hammarvÿk graverat med penningar lånht af 633 dr kopp.mt och interesse der på, hvilket 2do såvÿda kommit och desamma år 1703 den 30 september, 1704 den 4 mars samma år 19 september blivit på trenne ordinarie ting lagligen uppbudna, hvarefter de och lagständigt sampt benämnde kyrkoherden för denn skull den 20 junü 1707 fasta bevilliat. hvar.

På 3tio Joan Classon efter uppvist köpebref av den 19 september 1707 igenom 823 dr kopp. mt. erläggande, sig allan rätt av kyrkoherden Hammarvik eller dess pupills havanderätt till nyssnämnde Fristad sig acqrierat, att Joan i Blinnestad, Joan i Wisärka och Hans i Berga således påstå, det Knut Friman icke den minsta rättighet skall äga kunna till att anförä, kan således ifrån honom och utur bördens, varigenom laga vägar och stämningar och nu i tredje. Men nuvarande hävdar nämligen drängen, ärlige och beskedlige Joan Joansson och med det likmäktigt högvälborne herr baron, generalmajor och landshövdingen gunstlige remiss förtäljer till mission av den 23 maj och 14 juni innevarande år, varande egendomen Fristad, utan som förut skall ifrån det hemmanet rätta tillkommit, bevis upptänt hava det måge de för den skull mera så mycket vara för hans åtalstvist.

Joan Classon med dess svågrar förklarade sig vidare, vad de samma på vidkommande som Knut Friman, vill påstå sig att hava där Fristad till dem erlagt sådan icke mera på köp, utan som intresse för deras andelar i Fristad, som Knut med dess salig broder Jean Friman uti 10 års tid, utan någon avgift skall betalt hava, och för övrigt vill Joan Claesson visa med behöriga räkningar och verifikationer till vad han disponert Knuts salig broder Jean egendom och kvarlåtenskap, för att hava betalt dess gäld och skuld. Med påståendes såledse Knut hava i detta, så väl som de andra målen, att vara väl okundiger, begärandes behörig rättegångsexpenser, och att Knut må behörigen visa på vad sätt han sin salig broder deras krögande till sig tagna medel fördelat, så om de förmoda sig därutinnan komma att partionera. Vidare hade nu parterna inte att påminna. För den skull uppsattes över de stämnda målen följande resolution:

Att den till denna tingsrätt behörigen instämnda varaktige sak, emellan Knut Friman i Fristad kärande, Joan Claesson i Blinnestad, Joan i Wisärka och Hans i Berga svarander, angående det de hava till den förre ovetandes försålt hava hans och salig broder Jean Friman med sina andelar i Fristad skattegård uti Tåby socken belägen, varutinnan käranden påstår sig, förutan vad han själv ärvt och penningar inlagt, hava med var mera som i synnerhet, att Knut Friman angivit Joan Claesson i Blinnestad som skulle han olagligen tagit ifrån honom gårdsbrevet på Fristad, som omtvistat varit, varvid jämväl possession eller nu för tiden Fristad innehavare, ärlige och beskedlige Joan Joansson härav blivit, som att acta vidare utvisa, är det Björkekinds tingsrätts sentone och dom avsågda på ordinarie ting vid Kuddby den 27 september 1709.

Tingsrätten haver parternas andragna skäl å ömse sider i behörigt öfvervägande tagit och all den stund det befinnes att Joan Claesson i Blinnestad år 1707 den 19 september ifrån kyrkoherden högvördige herr Botward Hammarvik lagt och köpt kärande, nu Knut Frimans med dess salig broder Jean Frimans andelar i skattegården Fristad, då varemot på tvenne tingsnämnder, den 30 september 1703 den 4 mars och 10 september 1704 lagständna, och där fasta för bemälte herr kyrkoherden oblandande lagständning och honom den 20 juni 1707, de på laga fasta beviljat, varpå jorden sedermera haver mannas, nämligen Joan Joansson och dess bröder hand och kommande, som i den åtnjutit hava tvenne högvälborne herr baron generalmajor och landshövding i orten immission och således alldeles komma igenom förbemälte laga ägor och stånd, utur bördens och ifrån densamma varda salig brodern.

Alltså kan tingsrätten icke emot lag kapitel 3, 7 och 10 §§ jordabalken tillägna Knut Friman någon den ringaste bördens eller lösningsrätt till sina eller sin salig broder Jean Friman, skattegårdens delar i förbemälte Fristad gård, i förmåga de föll på och förblija Joan Claesson i Blinnestad eller dess rättsinnehavare, varigenom således det faller att inneha till sig tagit Fristads gårdsbrev. Börandes Knut Friman, såsom han i detta mål saken tappat haver och nu en långan tid hindrat Joan Claesson i

Blinnestad samt förorsakat honom fast många resor till Linköping och annorstädes, så och omkostnader, vad han uppfört till 51 riksdaler 24 öre kopparmynt, giva i anledning av Kongl Majts allranådigaste lag och förordning år 1691 i expenser modererade till 21 daler kopparmynt eller 7 daler silvermynt till fjärdingsman Joan i Wisärka och Hans i Berga, vilka intet av kåranden Knut Friman inkviterade varit mer än här vid tingsrätten, åtmistone av Knut 1 daler silvermynt vardera.

Björkekinds härads tingsrätt sentence och dom emellan välaktade Knut Friman å ena sidan och beskedliga dannemannen Joan Claesson i Blinnestad, Joan i Wisärka samt Hans i Berga på andra sidan, vice versa kårander och svarander. Den förra angående de penningars återfående, som han dels vid Fristad gård skall till densamma presterat, dels och för och till sin salige broder Jean Friman skall uttagit och lånt hava, varföre han av Joan Claesson i Blinnestad påstår att åtnjuta betalning, såsom och få den där skall till sig tagit och disponerat bemälte salig broders egendom och de samma vice versa till förre Knut Friman bemälte, angående det han av sin salig broder och dennes skatterättigheter i Fristad han åtnjutit hava. Var ut innan de påstår partcipera, pratenderandes å bägge sidor rättegångsexpense, med lag stridigt, avsåga vid Kuddby den 7 september anno 1709.

Tingsrätten haver förestående mål och partners därvid, som rannsakingar och protokoll här förut visa skall, anförde skäl i behörigt övertvågande tagit och befunnit hurusom Knut Friman väl utlagt och för sin salige broder Jean Friman en summa av 142 riksdaler 12 öre kopparmynt och att Joan Claesson i Blinnestad emot tagit en del av bemälte salig Jean Frimans egendom, men han där, emot bevisligen stor hop gäld och skuld betalt, havandes och Knut Friman till sig tagit några sin salige broders lösöre och nyttjat det såväl som Joan Claesson, Jöns i Wisärka och Hans i Berga hustruarnas gårdspanter i Fristad, ehuru väl han dessföre 100 daler kopparmynt till Margareta Olofsdotter, Joans i Wisärka hustru, erlagt haver. Alltså finner tingsrätten billigt, det bör desse parter emellan, så väl om det ena som det andra likvideras, därvid 1mo uppgörandes hur stor andel var och en av desse parter kunnat uti Fristads gård ägt, 2tio år vad gården kunnat årligen av sig kastat och 3tio huru mycket Knut med dess salige broder Jean utgivit haver samt 4to bör synnerligen observeras, vad som salige Jean ägt och av vilken samt huru till det disponerat blivt.

Skulle någon överskjuta, så att det intet redan till salig Jeans skuld clærande empyerat är, då åtnjuter Knut Friman därav sånt till betalning, Det andra delas arvingarna emellan. Likvidation bör ske inom 2 månaders expedierande efter adtum vid 40 daler silvermynts plikt för den som det hindrar comnensatis expencis...och sen dess kopierad var, annan bevisades genom Knut det måtte den till den sedan inkomne svaranden, före detta nämndemannen Joan Claesson i Blinnestad, tillhållas att pröva noga riktigheten på att har salig Jean Frimans dödliga avgång kvarlämnade egendom samt 2do intitulerar kåranden uti sin nu inlagda skrift, de emot honom, till datum bekanta procedurer som kvarstår och som voro det med honom, som var sjuklig, men efter behov handlat och allenast till den ändan, att ruinera honom till dess timmeliga välbstånd.

Joan Claesson underställde allt tingsrättens omprövande, allenast begynte att rätten ville påminna sig, vad som för detta kan posserat hava, jämlikt allt taget i behörigt övertvågande och emedan det befinnes, att det nu inkomna mål angående redo och räkenskaps görande, igenom denna tingsrätts resolution av den 27 september 1709 och därpå den 4 och 5 november följde likvidation samt upprättade laga instrument är associerat vardet.

Ty förblev med et som gjort är fast och räknat, så att parterna hava sig samma instrumenter att efterrätta och hade väl tingsrätten före att belägga krutmedsplikt, som således behöriggjorts åter vill jorocedera uti en utdömd sak, men vill honom denna gången försport hava, men vad det. 2de uti Knut Frimans inlaga skall anförda moment vidkänna de av honom omvitnade olaga proceduerandet beträffar, så borde jämväl tingsrätten sådant behörigen bryta likväl medan Knut Friman icke själv kan förklara vad han med e procedurerna menat, utan likade synes att han därtill för någon otydlig människa eller concept förklade varit. Ty vill tingsrätten låta så länge bero, men till dess, att en sådan person kan framskaffas, tillståndas väl Knut Friman, som skulle klockaren vid Ny kyrka havit avskrivit den av Knut inlagda skrift, vill debetera sig själv för conepist actument supra. Emot denna dom interporerade väl Knut Friman intra fatalia appeletones penningar, nämligen 3 daler silvermynt, saken få medels under den lovliga lagmansrättens vidare omprövande, att resolvera, men emedan redan för åtskilligt finnes i detta mål, laga kraft rendera kommer, ty lämnas Knut Friman behörig testernoniales därom, att han sökt ett sådant beneficium juris, att så njuta till godo, med vad mera som man härom fanna riktigt honom Knut att påminna.

sig af fördetta Nämbedeman Jona Classon i Blinnestads tillhandlat hafver och för ... därför på 3ne ordinarie ting upbiudet, sampt nu öfver .. och lagståndit bevilliades att laga fasta i föllia af lag prateras bör

Björkekinds
härads
dombok 1719-10-22 Björkekinds Härad (E) [2].
Göta Hovrätt - Advokatfiskalen Östergötlands län EVIIAABA:574 (1719-1719) Bild 15470 / sid 377
39.

Bosatt 1721 Tåby (E) Fristad, Krog [3].
Mtl 1722

Björkekinds
härads
dombok 1738-10-04 Björkekinds Härad (E) [4].
Lagtima hösteting den 4 oktober 1738 i Kuddby. § 33.

Extra ordinarie kanslisten i Kongliga kommerskollegie välbetrodde Johan Wikmark kårade till Gustaf Jonsson i Fristad, till laga ansvar för det han, uti 27 år nyttjat och nederrött, dess systersons Jonas Johanssons hus på dess halva av Fristads krog, varföre nu påstås, att han antingen skall lämna husen reparerade och i försvarligt gott stånd efter sig, eller och svara till den husröta, som påsynt blivit, jämte allt hinder och kostnad samt expenser. Parterna närvarande. Anhåller Gustaf i Fristad om uppskov i saken till nästa ting, för det hans broder Knut Jonsson, ej är stämd och nu är utesluten ur mantal. Däremot anförde kåranden, att Knut ej är skriven för krogen och han testamenterat bort sin andel i gården. Rätten efterfrågade om Gustaf brukat Jonas Johanssons del av krogen ? Vartill svarades, att dess moder Stina Bengtsdotter och styvsonen Sven Hindrichsson, den brukat och Gustaf Jonsson allenast brukat sin och sin broders andel, hälften av krogen. Dock har Gustaf Jonsson haft hela gästningen.

Alltså förmanades parterna till förlikning och uppå rättens givna förslag, kom parterna jämte Jonas Johanssons moder Stina Bengtsdotter och styvsonen Sven Hindrichsson, således överens, att som efter av kronobefallningsman Hellerstedts gjorda husesyn den 22 augusti sistlidet, husrötan på hela krogen sig bestiger till 157 daler 20 öre silvermynt, så åtager sig Gustaf Jonsson, att samma husröta att bygga och bättra till två tredjedelar, var emot Sven Hindrichsson och hustru Stina Bengtsdotter, som brukat Jonas Johanssons gård eller halva krogen, svarar till en tredjedels part av byggnaden och reparationerna. Skolandes med samlad hans allt uppräta till dess det kommer i fullkomligt stånd och sedan husen fördela. Varmed förmyndaren Johan Wikmark var förnöjd. Alltså bekräftades denna förlikning med handslagen inför rätten och bliver därför, enligt 20 kapitlet rättegångsbalken, med dom stadfästas.

Död 1767-06-22 Tåby (E) Fristad [1].
Tåby CI:2 (1697-1779) Bild 153 / sid 295

dödde af ålderdomsbräcklighet Gästgivaren fordetta i Fristad Gustav Jonsson. Född d.14 april 1675

Äktenskap med Elisabet Nilsdotter

Maka Elisabet Nilsdotter. Född 1689-02-03 Tåby (E) Tåby [1].

Vigsel 1723-01-22 Tåby (E) [1].
Tåby CI:2 (1697-1779) Bild 123 / sid 235

januari d.22 Copulerades Gästgifvaren Gustaf Jonsson i Frista med pigan Elisabeth Niclasdotter. Wigseln skedde hemma.

Son Magnus Gustavsson Tollin. Född 1724-04-05 Tåby (E) Fristad [1]. Död 1804-07-19 Å (E) Prästgården [1].
Son Jonas Gustavsson Tollin. Född 1726-12-23 Tåby (E) Fristad [1]. Död 1800-03-25 Östra Husby (E) Mauritzberg [1].

Källor

- [1] Kyrkoarkiv Alt. Församlingsbok
- [2] Göta Hovrätt - Advokatfiskalen Östergötlands län
- [3] Mantalslängd
- [4] Stig Turevik

Copyright 2005-2017 © Robert Kronqvist